

Overlast & Ergernissen

Veiligheid

Ontwikkelingen op basis van de inwonersenquêtes

Rapport inwonersenquête 2022,
onderdeel H & I

30 mei 2023

Ettje Tigchelaar
Rapportage, Statistiek & Onderzoek
Gemeente Leeuwarden

Gemeente Leeuwarden

Inhoudsopgave

Inleiding	3
H1. Overlast van personen in de woonomgeving	5
H2. Verandering in overlast van personen	6
H3. Ergernissen in de woonomgeving	6
H4. Genomen actie op de overlast of ergernissen	9
I1. Veiligheidsgevoel overdag en 's avonds.....	10
I2 Slachtofferschap	11
Bijlage.....	13
Bij I1. Veiligheidsgevoel overdag.....	13
Bij I1. Veiligheidsgevoel 's avonds.....	14

Inleiding

Eind 2022 zijn 8.000 inwoners van gemeente Leeuwarden uitgenodigd om mee te doen aan de inwonersenquête. Hierbij is rekening gehouden met de response van voorgaande jaren. In wijken met over het algemeen een lage(re) response zijn extra inwoners uitgenodigd. In totaal hebben 1.846 personen de vragenlijst ingevuld; 73% online en 27% schriftelijk. De totale respons komt hiermee op 25%. Variërend van 14% in Binnenstad en Vrijheidswijk tot 33% in Goutum. Alle gegevens zijn gewogen naar wijk, leeftijd en geslacht. Hiermee mogen de gegevens beschouwd worden als representatief voor de gemeente. Op de volgende pagina vindt u een overzichtskaart van de wijken van gemeente Leeuwarden.

De onderwerpen van de inwonersenquête 2022:

- A. Algemene vragen
- B. Werk & Inkomen
- C. Uitgaven & Schulden
- D. Vrije tijd, Sociale activiteiten & Cultuur
- E. Gezondheid, Sport & Welzijn
- F. Wonen
- G. Leefomgeving & Onderhoud
- H. Overlast & Ergernissen
- I. Veiligheid
- J. Wijk, Dorp & Gemeente

Dit rapport bevat de gegevens over onderdeel H. Overlast & Ergernissen en I Veiligheid. De meest recente gegevens van 2022 worden indien beschikbaar gepresenteerd naast gegevens uit voorgaande jaren om zo in grote lijnen een beeld te geven van de ontwikkelingen.

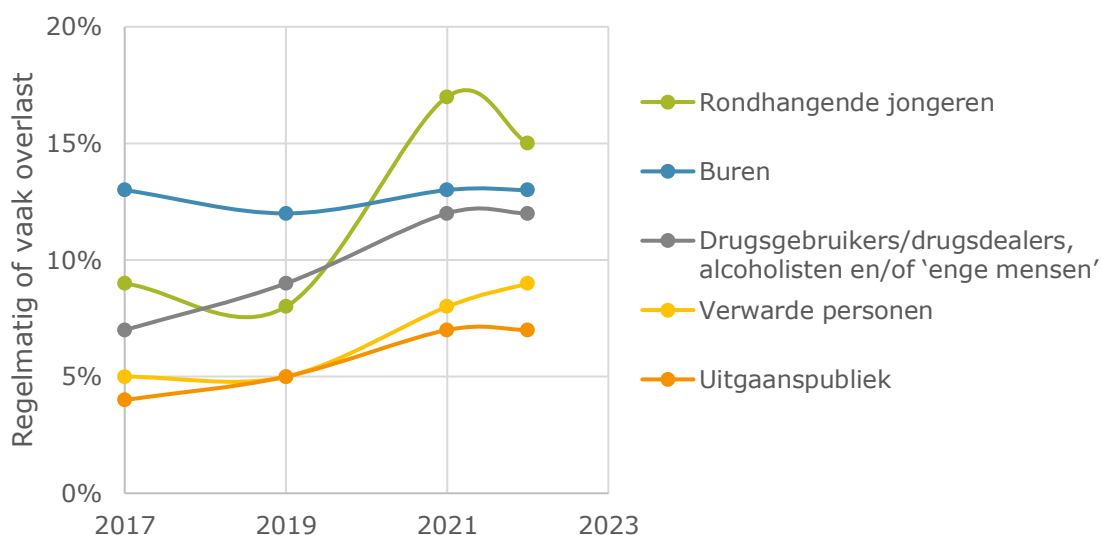
Bronnen: Inwonersenquêtes 2022, 2021, 2019, 2017 Bewerking: Afdeling Statistiek en Onderzoek Gemeente Leeuwarden

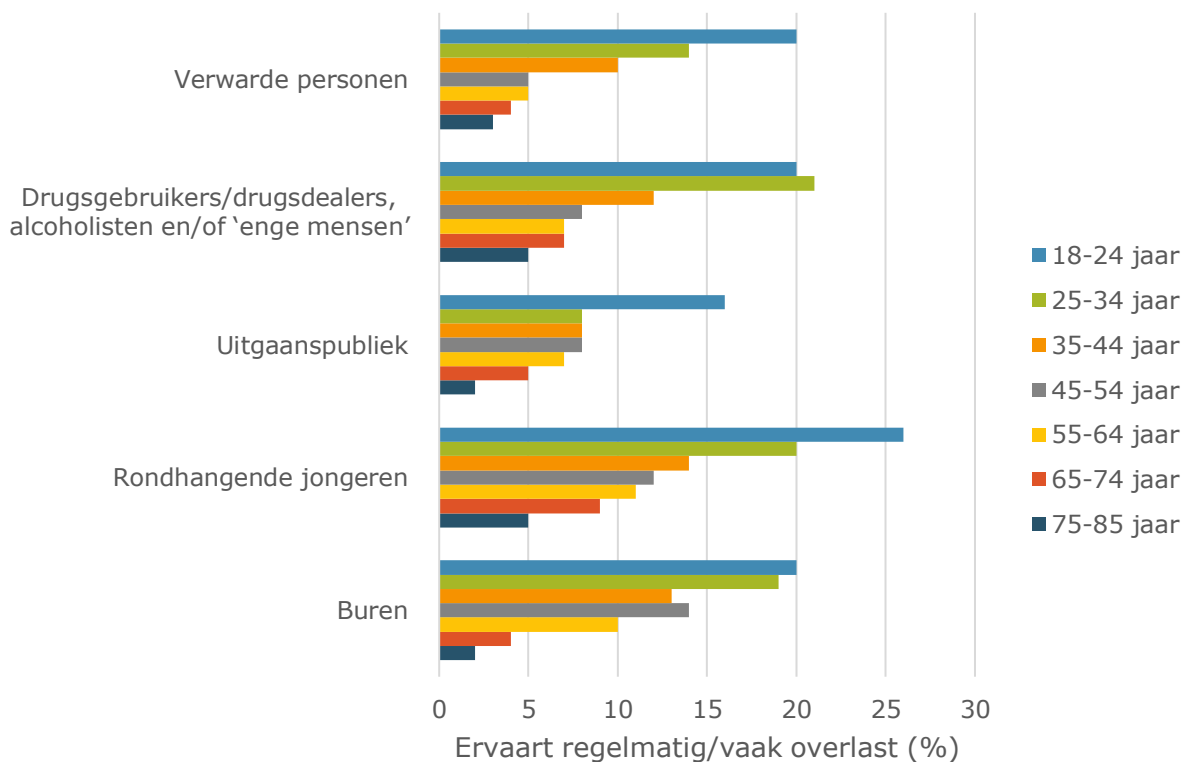
Overzichtskaat van gemeente Leeuwarden met wijken in stedelijk gebied (donkerblauw) en wijken met dorpen (lichtblauw). Dorpen met ten minste 300 inwoners zijn vermeld.

H1. Overlast van personen in de woonomgeving

In 2022 ervaart tussen de 7 en 15 procent van de inwoners regelmatig of vaak overlast van personen. Men ervaart het vaakst overlast van rondhangende jongeren (15%). Dit is een lichte daling na de flinke stijging tussen 2019 en 2021. Over de afgelopen jaren is de overlast van burens stabiel rond 13%. De overlast van 'enge mensen'/drugsgebruikers is tussen 2017 en 2021 toegenomen van 7% naar 12% en in 2022 onveranderd. Sinds 2017 is er een lichte toename van inwoners die overlast ervaren van verwarde personen of uitgaanspubliek.

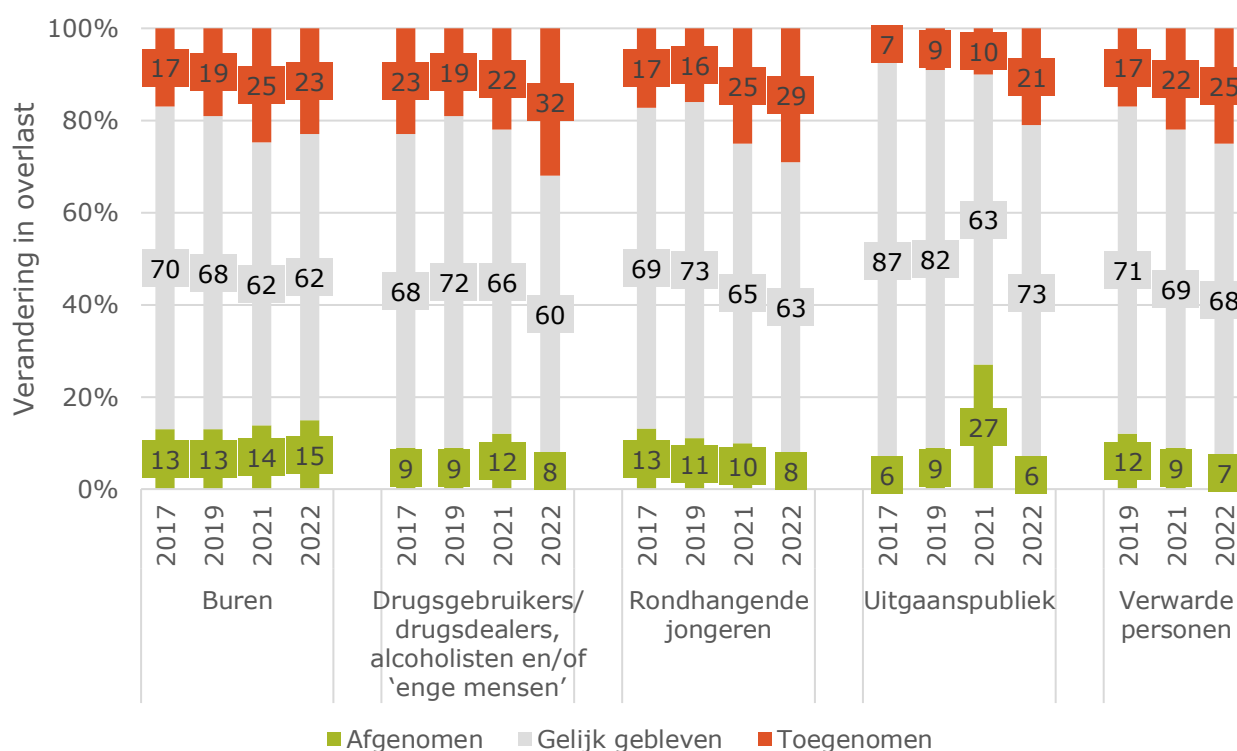

Niet alle inwoners hebben evenveel last van overlast van personen. Inwoners in de jongere leeftijdsgroepen (18-24 jaar en 25-34 jaar) ervaren meer overlast van personen dan oudere inwoners.

H2. Verandering in overlast van personen

Inwoners die overlast hebben van personen, zoals rondhangende jongeren en drugsgebruikers/'enge mensen', ervaren vaker dat deze overlast in de afgelopen 12 maanden is toegenomen. In 2017 lag de ervaren toename van de overlast van de verschillende groepen overlastgevers tussen 7% en 17%; in 2022 is dit opgelopen naar 21% tot 32%.

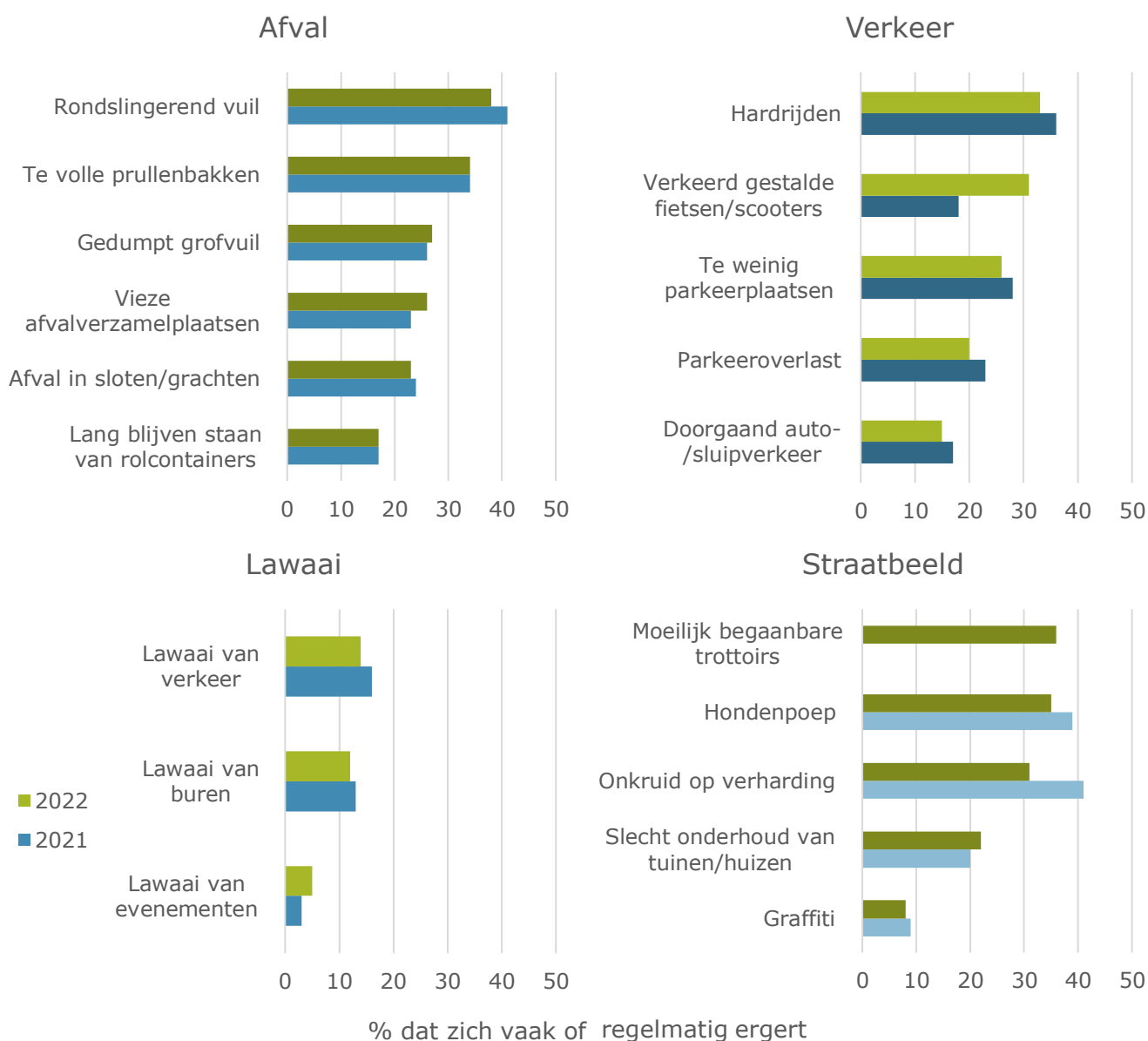

H3. Ergernissen in de woonomgeving

In 2022 zijn de zeven grootste ergernissen van de inwoners:

1. rondslingerend vuil,
2. moeilijk begaanbare trottoirs,
3. hondenpoep,
4. te volle prullenbakken,
5. hardrijden,
6. verkeerd gestalde (deel)fietsen/(deel)scooters en
7. onkruid op de verharding.

Aan bovenstaande zaken ergert 31-38% van de inwoners zich vaak of regelmatig. De percentages liggen in 2022 veelal iets lager dan in 2021, behalve de ergernis over verkeerd gestalde fietsen/scooters. Dit percentage is het afgelopen jaar met 13% flink toegenomen. Daarnaast hebben meer inwoners zich in 2022 vaak of regelmatig geërgerd aan vieze afvalverzamelplaatsen en slecht onderhoud van tuinen/huizen. In de categorie 'anders' worden onder andere genoemd: wateroverlast (door verstopte putten), geluidsoverlast van bouwwerkzaamheden of de vliegbasis, geen handhaving op verkeerd geparkeerde auto's, overlast van katten(poep) en onkruid tussen de tegels.

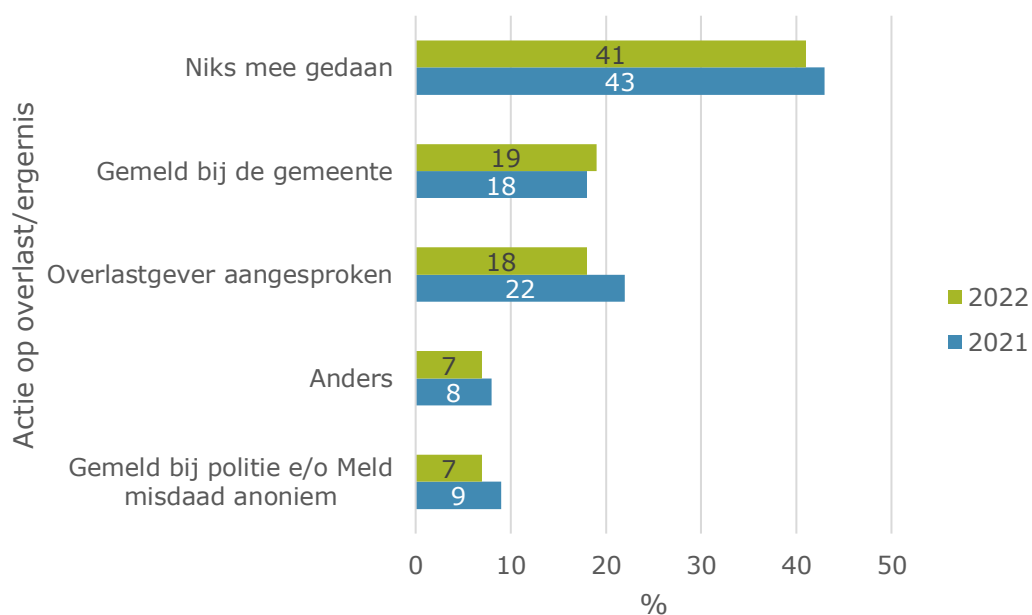
Het aspect waar de inwoners van gemeente Leeuwarden zich het vaakst aan ergeren verschilt per wijk. In een aantal wijken middenin de stad is rondslingerend vuil bijvoorbeeld de grootste ergernis, terwijl het in wijken met dorpen vaker hondenpoep of onkruid op de verharding is. Zie de tabel op de volgende pagina voor een top 3 van de meest voorkomende ergernissen per wijk.

Top 3 van grootste ergernissen per wijk. 26% tot 67% van de inwoners ergert zich hier vaak of regelmatig aan.

Wijk	Gebied	Nr. ① ergernis	Nr. ② ergernis	Nr. ③ ergernis
Binnenstad	Stad	Rondslingerend vuil	Hardrijden	Vieze afvalverzamelplaatsen
Potmargezone	Stad	Rondslingerend vuil	Te volle prullenbakken	Verkeerd gestalde (deel)fietsen/ (deel)scooters
Oud-Oost	Stad	Rondslingerend vuil	Vieze afvalverzamelplaatsen; hondenpoep	Gedumpte grofvuil
Sonnenborgh e.o.	Stad	Moeilijk begaanbare trottoirs	Verkeerd gestalde (deel)fietsen/ (deel)scooters	Onkruid op verharding
Westeinde e.o.	Stad	Onkruid op verharding	Moeilijk begaanbare trottoirs	Rondslingerend vuil, te volle prullenbakken, hardrijden
Vossepark & Helicon	Stad	Te weinig parkeerplaatsen	Verkeerd gestalde (deel)fietsen/ (deel)scooters	Hondenpoep, onkruid op verharding
Huizum-West	Stad	Verkeerd gestalde (deel)fietsen/ (deel)scooters	Te weinig parkeerplaatsen	Te volle prullenbakken; hondenpoep; hardrijden
Nijlân & De Zwette	Stad	Rondslingerend vuil	Hardrijden	Te volle prullenbakken
Heechterp & Schieringen	Stad	Rondslingerend vuil	Gedumpte grofvuil	Vieze afvalverzamelplaatsen
Camminghaburen e.o.	Stad	Verkeerd gestalde (deel)fietsen/ (deel)scooters	Moeilijk begaanbare trottoirs	Rondslingerend vuil
Bilgaard & Havankpark e.o.	Stad	Rondslingerend vuil	Gedumpte grofvuil	Vieze afvalverzamelplaatsen
Vrijheidswijk	Stad	Rondslingerend vuil	Vieze afvalverzamelplaatsen	Gedumpte grofvuil
Dokkumer Ie e.o.	Dorpen	Hondenpoep	Onkruid op verharding	Hardrijden
Stiens e.o.	Dorpen	Moeilijk begaanbare trottoirs	Onkruid op verharding	Hondenpoep
Aldlân & De Hemrik	Stad	Moeilijk begaanbare trottoirs	Verkeerd gestalde (deel)fietsen/ (deel)scooters	Onkruid op verharding
Goutum	Stad	Hondenpoep	Hardrijden	Verkeerd gestalde (deel)fietsen/ (deel)scooters
Hempens/Teerns & Zuiderburen	Stad	Verkeerd gestalde (deel)fietsen/ (deel)scooters	Hondenpoep	Hardrijden
De Zuidlanden	Stad	Hondenpoep; verkeerd gestalde (deel)fietsen/ (deel)scooters	Hardrijden	Rondslingerend vuil, afval in sloten/grachten
Dorpen Zuid-Oost	Dorpen	Onkruid op verharding	Moeilijk begaanbare trottoirs	Hondenpoep, hardrijden
Dorpen Zuid-West	Dorpen	Hondenpoep	Onkruid op verharding	Te volle prullenbakken
Grou e.o.	Dorpen	Onkruid op verharding	Moeilijk begaanbare trottoirs	Hondenpoep

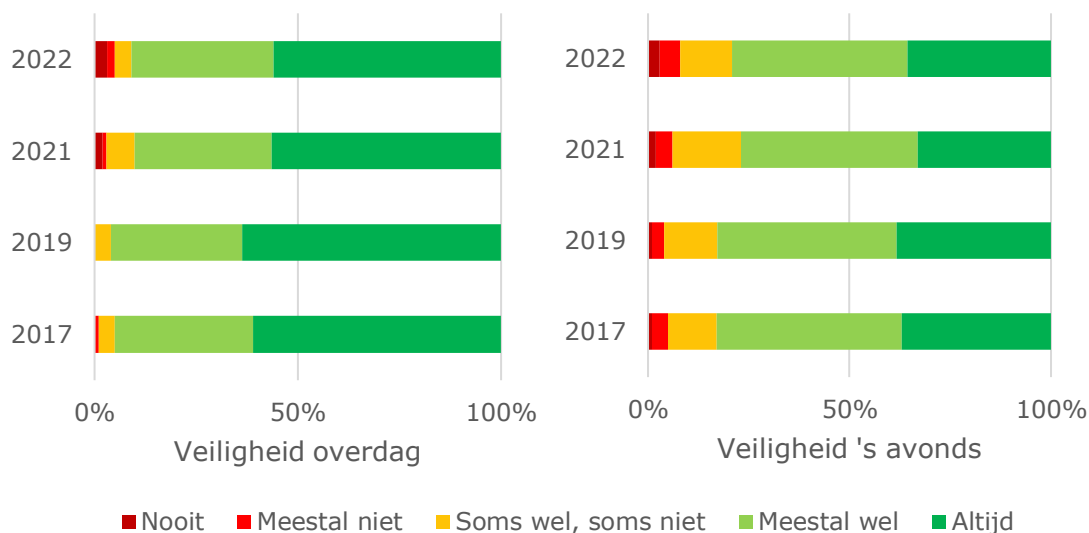
H4. Genomen actie op de overlast of ergernissen

Van de inwoners die overlast ervaren van personen of zich ergeren aan afval, geluid, verkeer of algemene zaken in het straatbeeld heeft 41% hier geen actie op ondernomen. Anderen hebben de overlastgever er zelf op aangesproken (18%) of een melding gedaan bij de gemeente (19%) of politie (7%). In de categorie anders worden vaak genoemd: zelf de rommel opgeruimd en melding gemaakt bij de verhuurder, wijkagent of Omrin.

I1. Veiligheidsgevoel overdag en 's avonds

Net als in 2021 voelt 91% van de inwoners zich overdag meestal of altijd veilig. Het veiligheidsgevoel 's avonds ligt lager: 80% van de inwoners voelt zich 's avonds meestal of altijd veilig. In vergelijking met 2017 is er een lichte stijging van het percentage inwoners dat zich nooit of meestal niet veilig voelt: voor overdag is dit percentage van 1% gestegen naar 5%, voor 's avonds van 5% naar 8%.

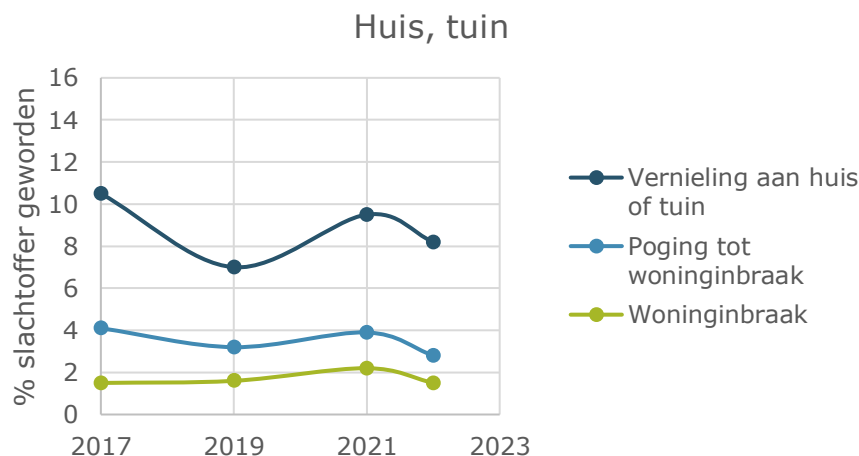

Op wijkniveau zijn er grote verschillen. In zeven wijken is het veiligheidsgevoel in het afgelopen jaar overdag met 2-8% toegenomen, terwijl het in negen andere wijken met 2-10% is afgenomen. Inwoners van de wijken Vrijheidswijk en Nijlân & De Zwette ervaren de grootste daling in veiligheidsgevoel. Twee andere wijken die opvallen zijn Dokkumer Ie e.o. en Aldlân & De Hemrik. In deze wijken is sinds 2017 een duidelijke dalende trend te zien in het veiligheidsgevoel overdag. Zie de tabel in bijlage Bij I1 Veiligheidsgevoel overdag.

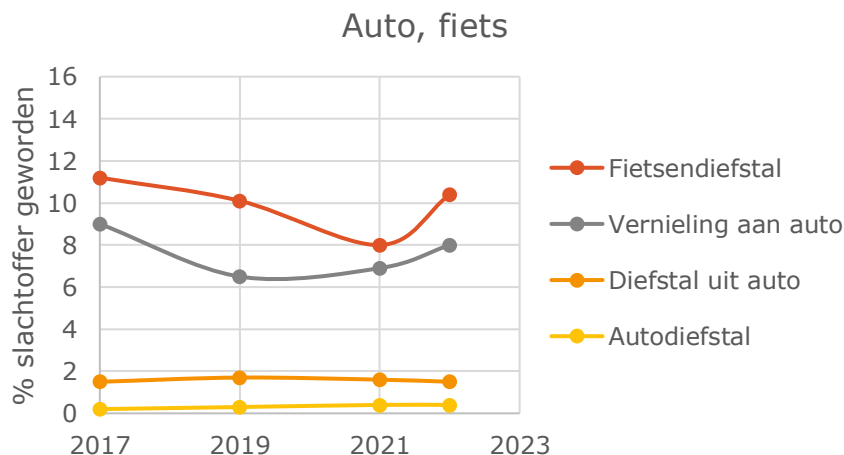
De veranderingen in het veiligheidsgevoel 's avonds ten opzichte van vorig jaar variëren van een toename van 13-14% in Dokkumer Ie e.o., Potmargezone en Heechterp & Schieringen tot een afname van 25% in Vrijheidswijk. Zie de tabel in bijlage Bij I1 Veiligheidsgevoel 's avonds.

I2 Slachtofferschap

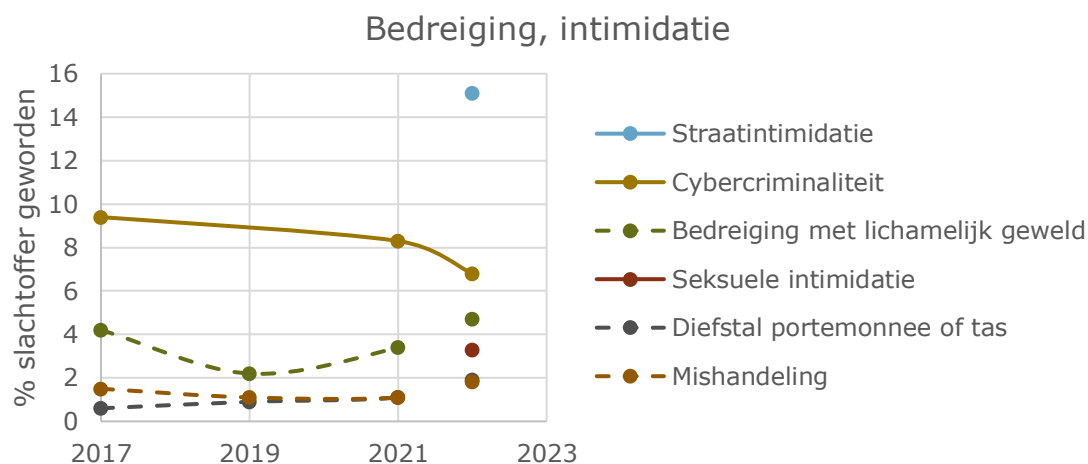
Ten opzichte van 2021 zijn in 2022 minder inwoners slachtoffer geworden van vernieling aan hun huis of tuin of (poging tot) woninginbraak. Minder dan 4% kreeg te maken met (poging tot) woninginbraak. Het percentage inwoners dat te maken kreeg met vernieling aan het huis of de tuin daalde van 9,5% in 2021 naar 8,2% in 2022.

Na een daling tussen 2017 en 2021 is het aantal inwoners dat slachtoffer geworden is van fietsendiefstal in 2022 weer toegenomen naar 10,4%. Daarnaast is er sinds 2019 een lichte toename in het aantal inwoners dat te maken krijgt met vernieling aan de auto: van 6,5% (2019) naar 8,0% (2022). Het percentage inwoners dat slachtoffer is geworden van diefstal uit de auto of van de auto ligt al jaren onder de 2%.

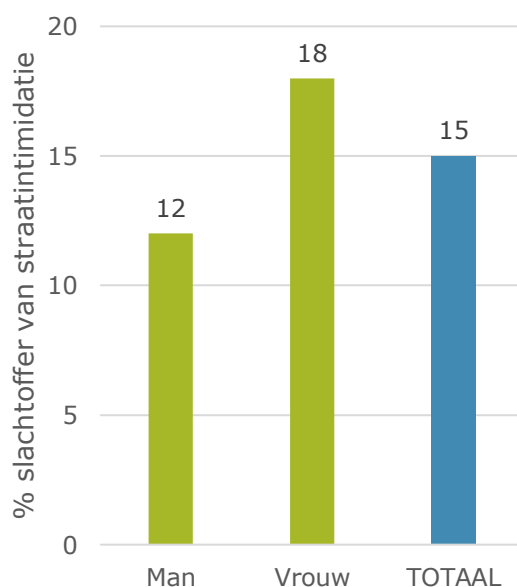

Sinds 2017 is er een lichte daling van inwoners die slachtoffer zijn geworden van cybercriminaliteit (oplichting/afpersing/stalking via internet/sociale media): 6,8% in 2022 ten opzichte van 9,4% in 2017. Verder ligt het aantal inwoners dat slachtoffer is geworden van bedreiging, diefstal van portemonnee/tas of mishandeling allemaal onder de 5%. Sinds 2022 wordt aan inwoners gevraagd of zij of een medebewoner slachtoffer zijn geworden van straatintimidatie of seksuele intimidatie. 15,1% van de inwoners heeft te maken gehad met straatintimidatie en 3,3% met seksuele intimidatie.

* In 2022 is bij bedreiging met lichamelijk geweld, diefstal van portemonnee/tas en mishandeling gevraagd of men zelf of een medebewoner er slachtoffer van is geworden. Eerder werd bij deze zaken alleen gevraagd of men er zelf slachtoffer van was geworden.

Vrouwen zijn vaker slachtoffer van straatintimidatie dan mannen. In 2022 heeft 18% van de vrouwen met straatintimidatie te maken gehad en 12% van de mannen. Er zijn onvoldoende gegevens beschikbaar voor de groep mensen met het geslacht 'anders'.

Bij I1. Veiligheidsgevoel overdag

Percentage inwoners dat zich overdag meestal of altijd veilig voelt. Gegevens per wijk, gesorteerd op verandering ten opzichte van 2021 (hoogste toename bovenaan, grootste daling onderaan).

Wijk	Gebied	2017		2019		2021		2022
Sonnenborgh e.o.	Stad	97	▼	95	▼	84	▲	92
Binnenstad	Stad	95	▼	92	▼	83	▲	90
Oud-Oost	Stad	86	▲	92	▼	82	▲	89
Grou e.o.	Dorpen	99	▬	98	▼	94	▲	98
Heechterp & Schieringen	Stad	89	▬	89	▼	86	▲	90
Potmargezone	Stad	93	▬	94	▼	90	▲	93
Vossepark & Helicon	Stad	99	▬	98	▼	95	▲	97
Hempens/Teerns & Zuiderburen	Stad	98	▬	99	▼	93	▬	94
Camminghaburen e.o.	Stad	93	▲	97	▼	92	▬	93
De Zuidlanden	Stad	97	▬	97	▼	93	▬	93
GEMEENTE LEEUWARDEN		95	▬	95	▼	91	▬	91
Bilgaard & Havankpark e.o.	Stad	92	▼	87	▼	85	▬	85
Goutum	Stad	99	▬	100	▼	96	▬	95
Stiens e.o.	Dorpen	99	▼	97	▬	96	▼	94
Dorpen Zuid-Oost	Dorpen	97	▲	99	▼	95	▼	93
Westeinde e.o.	Stad	97	▲	99	▬	98	▼	95
Dorpen Zuid-West	Dorpen	98	▲	100	▬	100	▼	96
Dokkumer Ie e.o.	Dorpen	99	▼	95	▼	90	▼	86
Aldlân & De Hemrik	Stad	100	▼	98	▼	94	▼	88
Huizum-West	Stad	96	▼	93	▲	96	▼	87
Nijlân & De Zwette	Stad	96	▬	96	▼	90	▼	80
Vrijheidswijk	Stad	87	▬	87	▬	88	▼	78

 Stijging groter dan +1
  Tussen -1 en +1
  Daling groter dan -1

Bij 11. Veiligheidsgevoel 's avonds

Percentage inwoners dat zich 's avonds meestal of altijd veilig voelt. Gegevens per wijk, gesorteerd op verandering ten opzichte van 2021 (hoogste toename bovenaan, grootste daling onderaan).

Wijk	Gebied	2017		2019		2021		2022
Dokkumer Ie e.o.	Dorpen	98	▼	88	▼	74	▲	88
Potmargezone	Stad	88	▼	80	▼	68	▲	81
Heechterp & Schieringen	Stad	67	▼	64	▼	59	▲	72
Binnenstad	Stad	73	▼	64	▼	57	▲	68
Grou e.o.	Dorpen	96	▼	90	▼	87	▲	95
Oud-Oost	Stad	69	▲	71	▼	62	▲	69
Sonnenborgh e.o.	Stad	79	▲	85	▼	74	▲	80
GEMEENTE LEEUWARDEN		83	■	82	▼	77	▲	80
Bilgaard & Havankpark e.o.	Stad	67	■	68	▼	64	▲	67
De Zuidlanden	Stad	97	▼	81	▲	89	▲	91
Dorpen Zuid-Oost	Dorpen	98	▼	96	▼	88	▲	90
Huizum-West	Stad	78	▲	86	▼	77	▲	79
Camminghaburen e.o.	Stad	81	▲	85	▼	78	■	78
Goutum	Stad	94	▼	92	▼	89	■	88
Aldlân & De Hemrik	Stad	91	▲	93	▼	84	■	83
Westeinde e.o.	Stad	90	▲	92	▼	82	▼	80
Dorpen Zuid-West	Dorpen	96	■	96	■	97	▼	94
Vossepark & Helicon	Stad	91	■	90	■	91	▼	88
Stiens e.o.	Dorpen	92	■	93	▼	87	▼	84
Hempens/Teerns & Zuiderburen	Stad	97	▼	93	▲	96	▼	90
Nijlân & De Zwette	Stad	81	▼	73	■	74	▼	68
Vrijheidswijk	Stad	68	■	68	▲	76	▼	51

▲ Stijging groter dan +1 ■ Tussen -1 en +1 ▼ Daling groter dan -1